

Gedragscode IKC De Lei

1. Inleiding

Voor het maken van deze gedragscode zijn we uitgegaan van de visie van onze school. Waar mensen met elkaar samenwerken is behoefte aan regels. Dit schept duidelijkheid en geeft houvast bij het respectvol met elkaar omgaan. De regels staan omschreven in: Afspraken Unit.

We bereiden onze kinderen voor op een plaats in onze (steeds veranderende) maatschappij. In ons onderwijs moet er aandacht zijn voor het proces van ontwikkeling door persoonlijke ontmoetingen. Onze benadering moet aangepast worden aan de individuele behoeften van het kind, maar ook vooral de uitdaging in zich hebben om actief mee te doen. Het gaat hierbij vooral om dat elk kind, elk mens in staat is te leren en zich te ontwikkelen.

2. Doelen en voordelen

Doelen:

1. Het scheppen van een pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich veilig en geaccepteerd voelen.
2. Het bevorderen van een positieve kijk op seksualiteit, het weerbaar maken en waarden en normen bijbrengen aan kinderen, zodat zij nu en later verantwoorde keuzes maken in relaties en seksualiteit.
3. Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin. (Hierbij verwijzen wij u naar de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling op de website)
4. Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle betrokkenen bij hun werk op onze school.
5. Het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.
6. Heldere stappen in het schorsen en verwijderen van leerlingen.

Voordelen:

1. Betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op naleving van gezamenlijke gedragsregels.
2. De school kan door middel van deze gedragsregels naar buiten toe, met name naar de ouders/ verzorgers van de leerlingen, duidelijk maken hoe binnen de school betrokkenen omgaan met de hen toevertrouwde leerlingen.

Aandachtspunten:

Bij het hanteren van de gedragscode van onze school vinden wij een aantal aandachtspunten belangrijk:

1. De gedragscode houdt niet in, dat gedrag wat niet in de regels is vastgelegd, automatisch wel toelaatbaar is.
2. De gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.
3. Bij het vaststellen van de regels moet rekening gehouden worden met de aard en het sociaal emotioneel ontwikkelingsniveau van de leerlingen.
4. Gedragsregels in verband met het Arbo-beleid staan in het Sociaal Veiligheidsplan van de Stichting Wij de Venen.

Gedragsonderwerpen in deze gedragscode:

- Respect (Hoofdstuk 3)
- Relaties en seksualiteit (Hoofdstuk 4)
- Seksuele intimidatie (Hoofdstuk 5)
- Pesten/Gedragsprotocol (Hoofdstuk 6)
- Racisme/discriminatie (Hoofdstuk 7)

- Lichamelijk geweld (Hoofdstuk 8)
- Kledingvoorschriften (Hoofdstuk 9)
- Privacy (Hoofdstuk 10)
- Slotbepalingen (Hoofdstuk 11)

3. Respect

Respect onderling en tegenover alles en iedereen is een basiskenmerk van alles wat wij op onze school doen. Respectloosheid in welke vorm dan ook zal nooit passeren zonder aandacht voor hoe het beter had kunnen gaan en zo de link te leggen naar wat wij ervan kunnen leren.

- Kinderen spreken de leerkracht aan met juffrouw of meester gevolgd door hun voornaam
- Bijnamen voor leerlingen en / of voor leerkrachten passen niet op onze school!
- Humor is onontbeerlijk en vaak zelfs gewenst, mits niemand zich erdoor gekwetst of vernederd voelt.

4. Relaties en seksualiteit

Kinderen komen regelmatig via de media, ervaringen thuis of op straat in aanraking met positieve en/of negatieve aspecten van relaties en seksualiteit. Logisch dat ze daar op school of thuis over vertellen en vragen stellen. Wij bieden de kinderen op school daar de ruimte voor en geven hier expliciete aandacht aan. We willen voorkomen dat kinderen negatieve gevoelens ontwikkelen ten aanzien van seksualiteit, die het gevolg kunnen zijn van onjuiste, onvolledige of ongenueanceerde informatie en beeldvorming. Informatie 'van de straat' vraagt om doordenking, nuancering of aanvulling. Vooral ook, omdat bij deze informatie de emotionele kant vaak in de verdrinking komt. Naast de confrontatie met de wereld van de volwassenen vraagt ook de ontwikkeling van de eigen seksualiteit van de kinderen aandacht. Seksualiteit is er vanaf de geboorte en ze ontwikkelt zich onder tal van ervaringen. Een goede begeleiding en stimulering kan voorkomen dat kinderen moeite krijgen met de eigen seksualiteitsbeleving, met hun zelfbeeld, met hun vermogen intieme relaties met anderen aan te gaan. Aandacht voor relaties en seksualiteit op jonge leeftijd kan ook voorkomen dat kinderen later, als ze eenmaal gaan experimenteren met seksuele relaties, risico's gaan nemen. Beleid van de school is als volgt: Op onze school wordt in de groepen 1 t/m 8 structureel aandacht geschonken aan relaties en seksualiteit. Het doel ervan is kinderen te ondersteunen bij de ontwikkeling tot een persoon die respect heeft voor zichzelf en anderen, zich bewust is van eigen en andermans gevoelens, wensen, opvattingen en mogelijkheden en steeds beter gefundeerde beslissingen kan nemen op het gebied van relaties en seksualiteit, namelijk:

- veilig
- rekening houden met grenzen van de ander
- eigen keuze in vrijheid
- rechten van het kind: seksuele voortplanting en keuze van een partner
- respect
- gelijkwaardigheid
- prettig en gewenst contact
- voorkomen van grensoverschrijding.

Het is belangrijk dat medewerkers van scholen in staat zijn om seksueel misbruik en huiselijk geweld te signaleren en weten hoe ze kunnen verwijzen. Het team heeft de docententraining 'Relaties en seksualiteit' van de GGD HM gevolgd. De docententraining 'Sociale Veiligheid' is in het schooljaar 2018-2019 gevolgd d.m.v. twee teamtrainingen. Daarna zijn de leerkrachten bevoegd om de lessen volgens de methode "Kriebels in je buik" te geven.

5. Seksuele intimidatie

A. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

- Ieder personeelslid onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, toespelingen en die wijze van aanspreken, die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren.
- Ieder personeelslid ziet er tevens op toe, dat het bovenstaande niet gebezigd wordt in de relatie leerling-leerling.
- Ieder personeelslid onthoudt zich van seksistische getinte gedragingen, of gedragingen die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren en ziet er tevens op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen in de relatie leerling-leerling.
- Ieder personeelslid draagt er zorg voor, dat binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen in bladen e.d. worden gebruikt of opgehangen, die kwetsend kunnen zijn voor een bepaalde sekse.
- Het team distantieert zich van beeldend en schriftelijk materiaal, waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject. Materiaal met een dergelijke inhoud wordt niet toegestaan.

B. Eén op één contacten leerkrachten - leerlingen

- De leerkracht probeert zo min mogelijk met één kind in een gesloten ruimte achter te blijven.
- Alle ruimtes zijn ongevraagd toegankelijk voor leerkrachten. Wenselijk is om de ruimte te betreden door middel van kloppen op de deur.
- Wanneer kinderen langer dan een kwartier op school moeten nablijven worden de ouders / verzorgers hiervan op de hoogte gebracht.
- Zonder medeweten van de ouders, worden leerlingen niet bij personeelsleden thuis uitgenodigd. Bij voorkomende gevallen worden redenen en tijdsduur aangegeven en is er sprake van meerdere leerlingen tegelijk.

C. Lichamelijke hulp

- Tot en met groep 5 kan het voorkomen dat wij kinderen op schoot nemen om troost en/of veiligheid te bieden. De leerlingen bepalen zelf wanneer fysiek contact ongewenst is.
- Er kunnen zich onveilige situaties/calamiteiten voordoen waarbij snel fysiek ingrijpen noodzakelijk is.
- Tijdens de gymnastiek- en zwemlessen kleden kinderen zich zoveel mogelijk zelf aan en uit. Wij bieden alleen hulp wanneer zij zelf daarom vragen. Er wordt rekening gehouden met het ontwikkelend schaamtegevoel bij jongens en meisjes.
- Ieder fysiek contact moet te verantwoorden zijn in de pedagogische en didactische taak naar de kinderen toe (schouderklopje, aai over de bol, etc).
- Tijdens "stoeilessen" is een leerkracht begeleider, geen deelnemer.

D. Toezicht in kleed- en doucheruimten

- Kinderen van groep 1 en 2 kleden zich gezamenlijk om. Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om.
- Vanaf groep 5 klopt de leerkracht alvorens de kleed- doucheruimte binnen te lopen. In geval van een calamiteit vervalt deze bepaling; zie lichamelijke hulp.
- De leerkracht betreedt de kleed- en douchelokalen met de intentie toezicht te houden en/of kinderen de helpende hand te bieden.
- Tijdens het omkleden bij het zwemmen (incidenteel) houdt als regel een man toezicht bij de jongens en een vrouw bij de meisjes. Indien dit niet mogelijk is staat de leerkracht voor de deur en spreekt van tevoren met de kinderen af dat hij/zij klopt alvorens binnen te lopen. Dit alleen als de situatie in de kleedkamer dit noodzakelijk maakt.
- Leerkrachten en/of begeleiders zijn zelf altijd gekleed bij toezicht en/of hulp in de kleed- en doucheruimte in het zwembad. Leerkrachten en begeleiders gebruiken een eigen kleed- en doucheruimte.

*Wanneer kinderen deodorant meenemen is alleen een rolvariant toegestaan.

E. Buitenschoolse activiteiten

- De gedragscode wordt ook bij buitenschoolse activiteiten gehanteerd.
- Van ouders/ verzorgers en andere begeleiders die tijdens deze buitenschoolse activiteiten meehelpten wordt verwacht dat zij zich aan de regels behorende bij de gedragscode houden.
- Tijdens schoolkampen slapen jongens en meisjes apart en worden afspraken gemaakt m.b.t. “zaalwachten” tussen leerkrachten en andere begeleiders.
- De spontaniteit in de omgang van leiding/kinderen en kinderen onderling dient gewaarborgd te blijven, zulks ter beoordeling van de gehele leiding (onderwijsgevend en niet onderwijsgevend).
- Indien er hulp geboden moet worden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de kinderen een rol kan spelen, wordt, rekening houdend met de aanwezige mogelijkheden, de uitdrukkelijke wens van het kind gerespecteerd.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.
- Bij de te ondernemen activiteiten wordt rekening gehouden met de eigenheid van beide seksen.

6. Pesten/Gedragsprotocol

Pesten op scholen is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken.

A. Pedagogisch klimaat en de omgangsregels

Om een goed en veilig Pedagogisch klimaat te kunnen waarborgen zijn door het team de volgende kenmerken vastgelegd:

1. Een goed pedagogisch klimaat wordt vormgegeven door leerkrachten, leerlingen en ouders.
2. Elk kind krijgt de mogelijkheid zich te ontplooiën.
3. Leerkrachten, leerlingen en ouders gaan met respect met elkaar om.
4. Op de unit zijn **omgangsregels** afgesproken. Deze omgangsregels zijn de basisregels hangen in alle groepen.

De school zet door middel van sociaal-emotionele lessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Er wordt duidelijk gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn.

De leerkracht daarentegen is op school ‘de baas/het gezag’ en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken.

Een oplossingsgerichte aanpak is daarmee te onderscheiden van een wraakgerichte aanpak (vormen van bedreiging) of een zeurgerichte aanpak (directe en indirecte kwaadsprekerij). Hier gebruiken wij vanaf groep 5 Oepsformulieren voor.

Deze formulieren gebruiken wij bij niet wenselijk gedrag, bijvoorbeeld schoppen, schelden maar ook roepen door de groep. Kinderen worden meerdere malen gewaarschuwd en bij herhaaldelijk gedrag gaan ze even de unit uit en vullen een formulier in. Dit is een leermoment voor de kinderen. Dit formulier wordt vervolgens nabesproken met het kind en dan mag hij/zij weer terug de unit op. De uitgewerkte regels hiervoor hebben we op unitniveau afgestemd en verwoord in de gedragsafspraken.

De leerkracht spreekt kinderen met respect aan. In alle ruimtes zijn de regels zichtbaar. In alle stamgroepen worden de regels besproken.

Als professional ken je de regels. Je bespreekt de regels in de groep en indien nodig met een individu. Als iemand zich niet aan de regel houdt: spreek rustig en vriendelijk en wijs de leerling op de regel.

Wat als kind zich met opzet niet aan de regel houdt: Je wijst de leerling rustig nogmaals op de regel en zegt welk gedrag je verwacht. Verbreek het oogcontact na het benoemen van gewenst gedrag. Wanneer het kind na 1 minuut het gewenste gedrag niet laat zien. Maak je opnieuw oogcontact en bespreek je nogmaals met een rustige stem en een neutraal gezicht het gewenste gedrag. Bijvoorbeeld: ik verwacht dat je in de stamgroep zit en daar werkt, als ik dat niet zie dan. Bespreek de consequentie. Voer de consequentie uit dus zorg dat het passend is bij de overtreding. Wanneer een kind zich dan niet houdt aan de afspraak noteer je dit kort en communiceert dit later met de ouder. Maak hiervan ook een aantekening in Parnassys. Bespreek bij herhaling deze leerling met IB. Leerkrachten bespreken het herhaalde ongewenste gedrag met ouders en noteren de afspraken in Parnassys. Wanneer het gedrag aanhoudt, spreekt de leerkracht met IB en ouders. Eventueel wordt dan een stap gemaakt naar zorg via Go voor jeugd of naar ondersteuning op school door het inzetten van bijvoorbeeld AED Kim Bon. Wanneer aparte afspraken worden gemaakt voor deze leerling noteert de leerkracht dit in Parnassys en zorgt dat de collega's op de hoogte zijn. De aangepaste afspraken zijn ook bekend bij de ouders, eventueel wordt dit in de werkmap toegevoegd.

B. Onze verwachting van ouders bij conflicten

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. Een goede zelfbeheersing. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen.
2. Positief over andermans opvoeding en andermans kinderen spreken. Dat doet de school ook over u en uw kind.
3. U denkt oplossingsgericht. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

C. Preventie

Met lessen, gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak zijn:

1. De basisregels op de unit.
2. Gedragsregels van methode Leskracht.
3. Uitgangspunten van methode Heb 't Lef.
4. Denk goed over jezelf en de 'ander'.
5. Pieker niet in je eentje, maar deel je zorgen met de 'ander', bij voorkeur met je ouders.
6. Denk oplossingsgericht.
7. Geef op een nette manier je mening
8. Doe je voordeel met de kritiek die je krijgt.
9. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil:
  - a) Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden.
  - b) Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen.Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overall rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
10. Hulp in de vorm van een maatje/tutor (bemiddeling)
11. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Mocht het toch eens fout gaan, dan proberen we het onderling met hulp van een juf of meester op te lossen.

D. Grensoverschrijdend gedrag op het plein

Bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling wordt deze naar binnen gestuurd. Bij herhaling wordt met de leerkracht afgesproken om hem/haar een pauze binnen te houden. Ernstige incidenten op het plein wordt met een notitie in ParnasSys vastgelegd.

E. Grensoverschrijdend gedrag (schorsing en/of verwijdering)

E.1 Stap 1 gedrag protocol: ernstig grensoverschrijdend gedrag (reflectiefase).

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. Het gaat daarbij om de vragen: *“Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?”* Hierbij verwijzen we naar onze geldende gedragsafspraken met daarin het Oepsformulier.

Wangedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

1. Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
2. Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
3. Materieel: stelen, onderkladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken.
4. Bewust storen en/of het lesgeven ondermijnen: het lesgeven door storende gedragingen (als harde geluiden maken, herhaaldelijk van de plaats lopen/ roepen, opruien, en niet respectvol handelen) dusdanig negatief beïnvloeden en/of verstoren dat de klasgenoten en de leerkracht hiervan hinder ondervinden.

Om de kinderen van hun grensoverschrijdende gedrag bewust te maken, wordt de kinderen verzocht hun gedrag nader te onderzoeken, te specificeren en erop te reflecteren. Dit doen we om de leerling oorzaak en gevolg duidelijk te laten inzien en ook de persoonlijke proactieve keuzes die zij hierin hebben en derhalve hen te leren reflecteren op hun gedrag.

- Voor de leerlingen van **groep 1 t/m 4** met behulp van de **gedragstekening** in de groep over het voorval (zie bijlage A). De leerkracht geeft het voorval door aan directie en de gedragstekening wordt door de directie (of een vervanger ervan) overhandigd aan de leerling. In het aansluitende gesprek met de leerkracht over het incident praat de leerkracht met de leerling over de bewuste pauzeknop (waarin de keuze wordt overwogen) en proberen we een kind duidelijk te maken dat het kiezen van negatief gedrag geen ‘win-win’ tot gevolg heeft. In het gesprek zullen we tevens ‘Eerst begrijpen dan begrepen worden’ toepassen, aangezien gedrag ook een oorzaak heeft. Samen proberen we hiervoor dan een oplossing te zoeken, waarbij er wel duidelijk wordt gemaakt dat de eerdere oplossing niet nogmaals gebruikt zal moeten worden. De gedragstekening inclusief de vragen met de opgeschreven antwoorden van de leerling wordt door de leerkracht van datum en handtekening voorzien. Vervolgens wordt de ouder van de leerling gevraagd om het incident kort te bespreken. De tekening wordt hierbij als leidraad gebruikt. De ouder ondertekent de gedragstekening voor gezien. Ook kan de gedragstekening mee naar huis worden genomen met de afspraak deze de volgende schooldag ondertekend voor gezien weer in te leveren. De gedragstekening wordt samen met een korte aantekening van een officiële waarschuwing (stap 1) in ParnasSys vastgelegd en opgeslagen.
- Voor de leerlingen van groep 5 t/m 8 met behulp van een **gedragsvragenlijst** (zie bijlage B) over het voorval buiten de groep in een time-out ruimte. De gedragsvragenlijst moet door bovenbouwleerlingen bij de directie worden opgehaald. De leerling informeert de directie in eerste instantie zelf over het voorval voor of na het invullen van de gedragsvragenlijst in de

time-out ruimte (die door directie bepaald wordt). De leerling gaat deze dag niet meer terug in de klas, maar wacht totdat de leerkracht met hem/haar in gesprek gaat. In het aansluitende gesprek (na 14.00uur) praat de leerkracht over de bewuste pauzeknop (waarin de keuze wordt overwogen) en proberen we een kind duidelijk te maken dat het negatieve gedrag geen win-win tot gevolg heeft. In het gesprek zullen we tevens 'Eerst begrijpen dan begrepen worden' toepassen, aangezien gedrag ook een oorzaak heeft. Samen proberen we hiervoor dan een oplossing te zoeken, waarin ook duidelijk wordt gemaakt dat de eerdere oplossing niet nogmaals gebruikt zal moeten worden. De gedragsvragenlijst met de antwoorden van de leerling wordt door de leerkracht / directie van datum en handtekening voorzien. Het formulier wordt vervolgens meegegeven aan de leerling om door ouders ook te worden voorzien van een handtekening. De leerkracht / directie belt (of bericht via Ouderportaal) vervolgens kort met de ouders:

1. Om hen op de hoogte te stellen van het incident,
2. Om hen te vragen de gedragsvragenlijst voor gezien te ondertekenen,
3. Om hen aan te geven het niet gewenste gedrag met de leerling te bespreken.

De gedragsvragenlijst willen we de eerstvolgende schooldag ondertekend op school ontvangen. De gedragsvragenlijst wordt samen met een korte aantekening van een officiële waarschuwing (stap 1) in Parnassys vastgelegd en opgeslagen.

Wanneer een leerling 3 maal stap 1 van het gedragsprotocol doorloopt, gaat deze automatisch door naar stap 2 van het gedragsprotocol.

E.2 Stap 2 gedragsprotocol: schorsing n.a.v. grensoverschrijdend gedrag.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben.

"Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en ..., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer." In dat geval wordt ter plekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd en voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Als de ouder van mening is dat hun kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen lesgeven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder... enz.) wordt de leerling geschorst tot een maximum van vijf dagen.

We noemen dit de **eerste schorsing**. In die dagen wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas. Terugplaatsing is afhankelijk van de manier waarop ouders en de geschorste leerling tegen de schorsing aankijken: "Ik heb het recht mij te misdragen of niet". De schoolleiding is beslissend.

Hiervoor zijn 3 scenario's:

- I. Als de leerling zich niet wil misdragen dan wordt er een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en dan kan de leerling worden teruggeplaatst.
- II. Als de ouder van mening is dat hun kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan niet lesgeven; ten opzichte van dat kind; want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder...enz.) wordt de leerling geschorst tot een maximum van 5 dagen en kan de leerling niet zonder meer worden teruggeplaatst. Er volgt dan nog een tweede gesprek en dan zal er hierna worden overgegaan naar **scenario III** of naar **stap 3** van het gedragsprotocol.
- III. Als er niet kan worden teruggeplaatst, kan een andere groep worden overwogen. In die andere groep heeft de leerling aanvankelijk alleen contact met de leerkracht als het zich positief gedraagt. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de

nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Als de leerling zich hieraan heeft aangepast, dan mogen de nieuwe groepsleden contact met de leerling onderhouden zolang de leerling zich positief opstelt. Negatief gedrag wordt nog altijd genegeerd. Begrijpt de leerling dat het zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan hij/zij worden teruggeplaatst naar de eigen groep.

Samengaand met scenario III wordt ouders geadviseerd contact op te nemen met een Go voor jeugd, Jeugdzorg of een andere vorm van professionele hulp.

Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing, en zal daar melding van doen bij **Veilig Thuis**. **Veilig Thuis** heeft als gangbare regel dat het ingrijpt in een gezin als er meer dan twee meldingen over een gezin zijn binnengekomen.

E.3. Stap 3 gedragsprotocol: Definitieve schorsing / verwijdering

Bij herhaling (na 2 maal een schorsing; stap 2 in het gedragsprotocol in de hele schoolperiode) van wangedrag gaat de school over tot definitieve schorsing.

Elk kind krijgt een nieuwe kans, maar als een kind zich blijft misdragen, en de ouders hebben daar geen problemen mee en/of er wordt door de ouders niet meegewerkt aan het zoeken van professionele hulp dan volgt er een definitieve schorsing.

Dit gebeurt om de volgende argumenten:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.

Het schorsen en verwijderen van een leerling kan alleen door de directeur van de school, na overleg met het bevoegd gezag. Voordat een directeur hiertoe overgaat, heeft hij overleg met de leerplichtambtenaar van de gemeente en de algemeen directeur (vertegenwoordiger van het bevoegd gezag) van de stichting.

Daarna wordt de eventuele schorsing medegedeeld aan de ouders of verzorgers van de leerling en gemeld bij de leerplichtambtenaar. Voor verwijdering geldt dezelfde gang van zaken.

Definitieve verwijdering van een leerling gebeurt uitsluitend door het bestuur na overleg met de directie.

In dat geval worden de ouders schriftelijk op de hoogte gebracht, met opgave van redenen. Hierbij merken wij op dat niet slechts het gedrag van de leerling zelf, maar ook het gedrag van de ouder(s) reden kan zijn een leerling van school te verwijderen. Zowel afdeling Leerplicht als de inspectie van het onderwijs worden in kennis gesteld van de voorgenomen verwijdering. De directie en het bestuur spannen zich in om een nieuwe school te vinden voor de leerling. De wet- en regelgeving is duidelijk over de procedure bij verwijdering, zie de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 40. Toelating en verwijdering van leerlingen (zie www.wetten.nl).

7. Racisme / Discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen volkscultuur hebben. Ieder mens heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging, samenlevingsvormen, volksgewoonten zoals kleding en voedsel, enz. Behalve de reeds gevestigde groepen kent ons land ook veel vluchtelingen en asielzoekers. Ook op De Lei worden we met andere culturen en/of met andere samenlevingsvormen geconfronteerd.

Van de leerkrachten wordt het volgende verwacht:

- De leerkracht behandelt alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig.

- Hij bezigt geen racistische en/of discriminerende taal.
- Hij draagt er zorg voor dat er in zijn lokaal geen racistische of discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, te gebruiken boeken e.d.
- De leerkracht ziet er op toe dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag (binnen de school).
- Leerlingen, die tijdens het buiten spelen betrappt worden op racistische/discriminerende taal en/of gedragingen worden hierop aangesproken en naar binnen gestuurd.
- De behandeling van gesignaleerde racistische/discriminerende taal en/of gedragingen gebeurt overeenkomstig de procedure, zoals die is beschreven bij grensoverschrijdend gedrag: zowel preventief als curatief.
- De leerkracht neemt duidelijk afstand van racistisch en/of discriminerend gedrag van collegae, ouders en andere volwassenen binnen de school. Hij maakt dit ook kenbaar.

8. Lichamelijk geweld

Bij dit onderwerp hanteren we de volgende regels:

Binnen de school en tijdens buitenschoolse activiteiten wordt iedere vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, zoveel mogelijk voorkomen en niet getolereerd.

A. In relatie leerkracht –leerling:

- De leerkracht onthoudt zich van lichamelijk geweld.
- Bij overtreding van bovenstaande regel deelt de leerkracht dit mee aan de directeur.
- Bij overtreding neemt de leerkracht/directeur zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen.
- Als de ouders van de leerling een klacht indienen bij de directie of bij de contactpersoon wordt een gesprek gearrangeerd tussen de ouders en de directeur. Indien er geen bezwaar is bij de ouders, is daarbij de betrokken leerkracht aanwezig.
- Wordt in bovenstaand gesprek geen bevredigende oplossing gevonden, legt de directeur de klacht neer bij de vertrouwenspersoon.
- De vertrouwenspersoon bemiddelt tussen de betrokken partijen om voor alle betrokkenen tot een bevredigende oplossing te komen.
- Lukt het bovenstaande niet dan geeft de vertrouwenspersoon klagers het advies een klacht in te dienen bij het schoolbestuur of bij de klachtencommissie.

B. In de relatie overige volwassenen – leerling op school:

- Bij lichamelijk geweld door een volwassen persoon, niet zijnde een leerkracht, toegebracht aan een leerling, wordt dit gemeld bij de directeur en/of de vertrouwenspersoon.
- De vertrouwenspersoon tracht te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Bij ernstige situaties wordt de politie ingeschakeld.
- Indien nodig dient klager een klacht in bij de bovenschools directeur of bij de klachtencommissie. Nadere gegevens hieromtrent zijn te vinden in de schoolgids.

C. In relatie leerling-leerling:

- Zie bij preventieve en curatieve aanpak bij pesten (gedragsprotocol).

9. Kledingvoorschriften

Elke leerling en leerkracht heeft in principe de vrijheid zich te kleden zoals hij wil. De gangbare fatsoensnormen geven hierbij de grenzen aan, zulks ter beoordeling van de directeur/algemeen directeur.

Enkele stelregels:

- Discriminerende tekst op, aan of passend bij de kleding en aanstootgevende kleding zijn op school niet toegestaan.
- Het dragen van hoofdbedekking, met uitzondering van een hoofddoek en andere hoofddeksels welke op grond van een religie worden gedragen, is binnen het schoolgebouw niet toegestaan. In alle gevallen dient het gezicht van een leerling volledig zichtbaar te zijn.
- De school kan het dragen van bepaalde kleding, hoofdbedekking of sieraden om veiligheidsredenen verbieden in de lessen lichamelijke opvoeding en handvaardigheid. Hierbij geldt dat de kleding niet tot gevaar voor de leerkracht, leerling of zijn medeleerlingen mag leiden. Loshangende kleding of hoofdbedekking is daarbij verboden.

10. Privacy

Om de privacy van kinderen en ouders/verzorgers te beschermen worden de volgende gegevens als privé beschouwd in relatie tot dit gedragsprotocol:

- gegevens betreffende de thuissituatie en evt. medische informatie,
- gegevens van hulpverlenende instanties,
- uitslagen van testen.

Zie het uitgebreide privacy beleid in de schoolgids.

11. Slotbepalingen

Aandachtspunten:

Bij het hanteren van de gedragscode van onze school vinden wij een aantal aandachtspunten belangrijk:

- De gedragscode houdt niet in, dat gedrag wat niet in de regels is vastgelegd, automatisch wel toelaatbaar is.
- De gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.
- Bij het vaststellen van de regels moet rekening gehouden worden met de aard en het sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Schriftelijk en beeldend materiaal:

Het team distantieert zich van beeldend en schriftelijk materiaal, waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject. Materiaal met een dergelijke inhoud wordt niet toegestaan.

Bijlage A. Officiële waarschuwing gedragsprotocol.

Kijken naar je eigen gedrag (onderbouw)

Maak een tekening van de situatie. Waar was het en wie waren erbij?

Beantwoord hierna de vragen op dit formulier of bespreek met de leerkracht.

1. Wat gebeurde er?
2. Wat deed jij?
3. Wat vind je ervan?
4. Wat voelde jij?
5. Hoe denk jij dat de ander zich voelde?
6. Hoe ga je het de volgende keer doen?

7. Wat ga je doen om het goed te maken?

Dit verslag is besproken met:

Handtekening leerkracht / directie:

Handtekening leerling (naam):

Handtekening ouder(s):

Bijlage B. Officiële waarschuwing gedragsprotocol.

Verslag “Kijken naar je eigen gedrag”

Maak een verslag over hetgeen is gebeurd en verwerk onderstaande vragen.

1. Wat was de situatie?
Beschrijf de situatie, waar was het en wie waren erbij?

2. Wat gebeurde er?
Wie deed wat en waarom?

3. Wat deed jij?

4. Wat vind je ervan en wat denk je dat de ander ervan vond?

5. Wat zou je anders willen doen en waarom?

6. Wat heb je ervan geleerd?

7. Wat ga je doen om het goed te maken?

Dit verslag is besproken met:
Handtekening leerkracht/directie:

Handtekening leerling:

Handtekening ouders(s):